

ETKİNLİK ADI: Buğday Tanesinden Ekmeğe

ALAN ADI: Türkçe

YAŞ GRUBU: 60-72 Ay

ALAN BECERİLERİ:

Türkçe Alanı:

TAKB. Konuşma

KAVRAMSAL BECERİLER:

KB2.3. Özetleme Becerisi

KB2.3.SB3. Metin/olay/konu/durumu yorumlamak (kendi cümleleri ile aktarmak)

EĞİLİMLER:

E3. Entelektüel Eğilimler

E3.6. Özgün Düşünme

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER:

Sosyal Duygusal Öğrenme Becerileri:

SDB1.2.Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme Becerisi)

SDB1.2.SB2. Motivasyonunu ayarlamak

SDB1.2.SB2.G5. Katıldığı etkinliği sonuna kadar devam ettirir.

Değerler:

D12. Sabır

D12.1. Düşünce, duygu ve davranışlarında kontrollü olmak

D12.1.2. Sabır gerektiren davranışları bilir.

D12.1.5. Zorlukların üstesinden gelmek için tahammül etmenin önemini fark eder.

D12.2. İstikrarlı olmak

D12.2.1. Görev ve sorumluluklarını yerine getirirken kararlı davranır.

D12.2.2. Çalışmalarında sebat eder.

Okuryazarlık Becerileri:

OB1.Bilgi Okuryazarlığı

OB1.3. Bilgiyi Özetleme

OB1.3. SB3. Bilgiyi yorumlamak (kendi cümleleri ile aktarmak)

ÖĞRENME ÇIKTILARI:

Türkçe Alanı:

TAKB.2. Konuşma sürecinin içeriğini oluşturabilme

TAKB.2.b. Konuşmanın devamı hakkındaki tahminini söyler.

İÇERİK ÇERÇEVESİ:

Sözcükler: Buğday, çiftçi, ambar

Materyaller: Buğday tanesi fotoğrafı, un, su, tuz, maya, perde ya da çarşaf

Eğitim/Öğrenme Ortamları: Sınıf

ÖĞRENME-ÖĞRETME UYGULAMALARI

ETKİNLİKLER

Buğday tanesinin fotoğrafları çocuklara gösterilir. Ne olduğu sorulur. Çocukların cevapları dinlendikten sonra "Çocuklar bu resimde görmüş olduğunuz bir buğday tanesi. Peki bu buğday tanesi ne işe yarar? Bilen var mı?" diye sorulur. Çocukların cevapları ilgi ile dinlendikten sonra şu hikaye anlatmaya başlanır: "Bir gün çiftçi amca buğday tarlasında dolaşırken buğdayları artık toplanmanın zamanı geldi

diye düşünmüş. Hemen kolları sıvayıp buğdayları toplamış ve topladığı buğdayları evinin ambarına koymuş. Bir gün- iki gün- üç gün derken aylar geçmiş ve buğday taneleri öylece ambarda beklemiş. Çiftçinin eşi bir gün çiftçiye 'Biz neden bu buğdayları değerlendirmiyoruz ki?' diye sormuş. Çiftçi buğdaylarla ne yapılacağını bilmiyormuş. Çiftçinin eşi sabah erkenden kalkıp ambara gitmiş, eline bir tane buğday tanesi almış ve ona uzun uzun bakmış. İyice kuruyan buğday tanesini parmaklarıyla ezerek ufalamış. "Evettt şimdi buldummm!" diye bağırarak çiftçinin yanına gelmiş. Çiftçi hanımını heyecanla gelirken görünce o da heyecanlanmış. 'Ne oldu hanım' demiş. Çiftçinin hanımı 'Buğday taneleri ile ne yapacağımızı buldum.' demiş. Hemen ikisi işe koyulmuşlar. Önce buğday tanelerini bir güzel temizleyip, içindeki çeri çöpü ayırmışlar. Daha sonra da iyice kuruyan taneleri büyük bir taş yardımıyla ele ele vererek ezip, toz haline getirmişler. 'Eee peki ya şimdi ne olacak?' diye sormuş çiftçi. Burada çocuklara da aynı soru yöneltilir. "Eee çocuklar şimdi ne olacak?" çocukların cevapları ilgi ile dinlendikten sonra anlatılmaya devam edilir: "Çiftçinin karısı büyük bir leğen getirip, ezip un ufak olan buğday tanelerini leğenin içine koymuş. İçine biraz su ekleyerek, azıcık da tuz koyarak bir güzel yoğurmuş. Daha sonra o kadar yorulmuşlar ki yorgunluktan oldukları yere uyuyakalmışlar. Birkaç saat sonra uyanmışlar ve ne görsünler!"

Buradayine çocuklara sorulur: "Çocuklar sizce ne görmüş olabilirler?" çocukların cevapları dinlendikten sonra **(KB2.3.SB3. Metin/olay/konu/durumu yorumlamak (kendi cümleleri ile aktarmak), OB1.3.SB3. Bilgiyi yorumlamak (kendi cümleleri ile aktarmak), E3.6. Özgün Düşünme, TAKB.2.b.Konuşmanın devamı hakkındaki tahminini söyler.)** kalındığı yerden devam edilir anlatmaya. Uyanıp bir bakmışlar ki leğende bulunan hamur çoğalmış da çoğalmış. İki katı kadar olmuş. Önce gözlerine inanamamışlar, sonra hamura bakıp, bunu pişirmek gerek diye düşünmüşler ve elleri ile yuvarlayarak şekil vermişler, sonra bir küreğe koyup evlerinin bahçesinde bulunan taş fırına vermişler. Ateşi yakmışlar. Ateşin etkisiyle hamur nar gibi kızarmış ve etrafa mis gibi kokular sarmış. Sıcak olan ekmeği fırından çıkaran çiftçi ve hanımı, yaptıkları karşısında kendileri ile gurur duymuşlar. Ekmeğin tadına bakmışlar ve çok ama çok beğenmişler. O günden sonra da herkesin evinde mis gibi ekmek kokuları tütmeye başlamış. Hikaye bittikten sonra "Çocuklar buğday tanesinden ne kadar güzel bir ekmek yapmış çiftçi ve karısı. Bizim her gün severek yediğimiz, tadına doyamadığımız ekmekler işte buğdaydan yapılıyor. Şimdi ben de ekmek yapmak istiyorum. Bana yardım eder misiniz?" diye sorulur. Çocukların cevapları dinlendikten sonra önce lavaboya gidilerek eller bir güzel yıkanır, daha sonra bir kabın içerisine un, su, maya ve tuz koyulur. Bu malzemeler bir güzel karıştırılır ve yoğrulur. Yoğurma işlemi bittikten sonra "Çocuklar hikayemizde ne oluyordu. Çiftçi ve karısı uyuyakalıyordu ve ekmek hamuru da mayalanıyordu. Şimdi hamurumuz mayalanırken bizde sizinle çok güzel bir oyun oynayacağız." diyerek çocuklar sınıfa alınır. Sınıfa gelince ele bir çarşaf alınır ve "çiftçi geliyor" oyunu oynanır. Bu oyun için önce şu cümleler ezgili bir şekilde söylenir.

Hoplayalım zıplayalım, daldan elma toplayalım (çocuklar burada elma toplama öykünmesi yaparlar.) Çiftçi geliyorr, çiftçi geliyorr (çocuklar bu kısımda hemen yere yatarlar ve gözlerini kapayarak beklerler.) İçlerinden bir tanesinin üzeri örtü ile örtülerek "Acaba çiftçi hangi arkadaşımızı götürmüş?" diye sorulur. Çocuklar örtünün altında kimin olduğunu bulmaya çalışırlar. Oyun bu şekilde çocukların ilgileri doğrultusunda devam ettirilir. Oyun sonunda "Çocuklar ekmek hamurumuz mayalanmıştır. Hadi şimdi ellerimizi yıkayarak hamura şekil vermeye gidelim" denir. Önce eller yıkanır, sonra tüm çocuklara eşit miktarda hamur verilir. Çocuklar önce hamura dokunur, yoğururlar, daha sonra herkes istediği şekilde hamura şekil verir ve hamurlar fırın tepsisine konulur. **(D12.2.1. Görev ve sorumluluklarını yerine getirirken kararlı davranır."D12.2.2. Çalışmalarında sebat eder.)** Hamurlar karışmasın diye çocukların isimleri yazılır. "Çocuklar ekmek yapmak çok sabır isteyen bir iştir. Şimdi yine birazcık beklemek zorundayız. Tepsideki ekmeklerimizin de birazcık bekleyip mayalanması lazım. Hadi şimdi sınıfımıza gidip sizinle güzel bir video izleyelim" denir ve sınıfa gelinerek buğdaydan ekmeğe dönüşüm videosu açılır. Çocuklarla birlikte bu video izlenir. Tekrar mutfağa gidilir ve fırına ekmek tepsisi konulur. Artık heyecanlı bekleyiş süresi başlar. Çocuklar ekmeğin fırında pişerek nar gibi kızarmasını izlerler **(SDB1.2.SB2.G5. Katıldığı etkinliği sonuna kadar devam ettirir, D12.1.2. Sabır gerektiren davranışları**

ETKİNLİKLER	<p>bilir.)). Çocuklara bizi heyecanlandıran, bir an önce gerçekleşmesini istediğimiz durumlar için zamanın gelmesini beklemenin, istediğimiz şeylerin olmasını ertelemenin; katlanılamaz zor durumlara tahammül etmenin; bir çalışmayı tamamlamak için sebat etmenin sabretmek olduğu anlatılır. Çocuklara en çok neye sabır gösterdikleri, sabredebilmek için nasıl bir çaba gösterdikleri, sabretmenin neden önemli olduğu, yetişkinlerin hangi konularda sabırlı olmamızı istediği hakkında sorular sorularak birlikte ekmeğin pişmesi beklenirken sabır değeri hakkında sohbet edilir. (D12.1.5. Zorlukların üstesinden gelmek için tahammül etmenin önemini fark eder.) . Pişen ekmeğin soğuması için bir kenara alınır. Ekmekler soğuduktan sonra her çocuk kendi yapmış olduğu ekmeğin tadına bakar.</p>
DEĞERLENDİRME	<ul style="list-style-type: none"> • Buğdaydan başka neler elde edilir? • Çiftçi ve hanımı uyurken rüyalarında ne görmüş olabilirler? • Ekmek hamurunun içine neler koyduk? • Sabretmek neden önemlidir? • Sabırlı insanlar nasıl davranır? • Sen hangi durumlarda sabırlı davranırsın?

FARKLI LAŞTIRMA:

Zenginleştirme: Hikâyeye çocuklara anlatılırken “Sizce bu buğday tanesine bundan sonra ne olacak?” gibi sorular sorarak etkileşimli okuma gerçekleştirebilir. Çocuklara; buğdayları, buğdayların nasıl yetiştiklerini, buğday hasadını, başaklar gibi konularda konuşmaları için fırsat verilebilir. Hikâye anlatırken yarıda kesilerek arkası yarın tekniği ile çocukların hikâyeyi tamamlamaları istenebilir. “Buğdayın ekmeğe dönüşümü gibi hayatımızda birçok dönüşüm süreci vardır. Bunlar neler olabilirler?” diye sorarak beyin fırtınası yapılabilir. Örneğin; tırtılın kelebeğe dönüşümü, larvanın kurbağaya dönüşümü vb. Buğdayın ekmeğe dönüşümünü gösteren görsel kartlar hazırlanarak bir diyagram oluşturulabilir. Kartlardaki olaylarla ilgili tahminde bulunmaları ve ne yapılabileceği konusunda çıkarım yapmaları istenebilir.

Destekleme: Buğday tanesi ve ekmeğin ilişkisini daha somut hale getirmek için etkinliğin başında görsel materyaller (resimler, videolar) kullanılabilir. Örneğin, buğday tanesi ve ekmeğin yapımının basitleştirilmiş modelleriyle görsel bir sunum yapılabilir. Dokunsal açıdan daha işlevsel olması için buğday tanesi fotoğrafı yerine sınıfa gerçek buğday taneleri getirilebilir. Küçük gruplar oluşturularak ya da akran eşleştirmesi yapılarak çocuklar desteklenebilir. Hamura dokunmak istemeyen çocuklar için hamur kesme aparatları ya da eldiven gibi materyaller kullanarak ekmeğin yapımını sağlanabilir. Gerekli durumlarda öğretmen bireysel ipuçları sunarak destek verebilir. Hikaye uygun görsellerle desteklenerek anlatılabilir.

AİLE / TOPLUM KATILIMI:

Aile Katılımı: Çocukların ekmeğin yaparken çekilen fotoğraf ve videoları aileler ile paylaşılır. Evde çocukları ile ekmeğin yapımını ve ailece oturup yerken ekmeğin israf etmemek gerektiği konusunu konuşmaları istenebilir.

Toplum Katılımı: Ekmek fırınına alan gezisi düzenlenerek bir ekmeğin nasıl yapıldığı hakkında gözlem yapılabilir.